

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201001
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121201001.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Ž. Q., G.: XX.XX.XXXX, K. J. K. XX, XXX XX J. K., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovaným: Poštová banka, a.s., IČO: 31340890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., IČO: 47232471, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava o vydanie bezdôvodného obohatenia 552,30 Eur a neprijateľnosť zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 552,30 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 25.02.2021 až do zaplatenia a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 03.02.2021 sa žalobca domáhal okrem iného domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 552,30 € a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Žalobca v žalobe uviedol:

So žalovanou som uzatvorila Zmluvu o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX J. V. XX.XX.XXXX (ďalej len Úverová zmluva). Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1 500,-- eur, ktorý som sa zaviazala žalovanej zaplatiť v 70 mesačných splátkach vo výške 45,62 eura, s konečnou splatnosťou úveru 12.8.2016. V Úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 25,50 %, RPMN vo výške 28,7 % a priemerná RPMN vo výške 24,66 %.

Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú som uzatvorila ako spotrebiteľka so žalovanou, dodávateľkou finančnej služby.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa 9 ods. 2/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ), platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Konkrétne podľa ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- druh spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. a/ ZoSÚ),
- dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ),
- ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ).

Úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/, f/ a j/ ZoSÚ.

Úverová zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 28,7 %. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN. Správna výška podľa oficiálnej internetovej

kalkulačky Ministerstva financií Slovenskej republiky, z Portálu finančnej osvety a ochrany spotrebiteľa MF SR, ktorá vyžaduje aj zadanie dátumu uzatvorenia úverovej zmluvy, je 33,60 %.

Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

b) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

V Úverovej zmluve je tiež uvedená nesprávne celková výška nákladov 1 344,39 eura. Celková výška nákladov predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú má spotrebiteľ na úver skutočne zaplatiť (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje v danom prípade sumu 3 193,40 eura (45,62 eura x 70) a výškou poskytnutého úveru (1 500,-- eur). Skutočná celková výška nákladov je preto správne 1 693,40 eura (3 193,40 eura - 1 500,-- eur = 1 693,40 eura).

Podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodné obohatenie žalujem vo výške rozdielu medzi mojimi platbami, t.j. 2 052,30 eura a výškou úveru 1 500,-- eur, teda 552,30 eura.

O skutočnosti, že sa žalovaná na môj úkor bezdôvodne obohatila, som sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom prehlásenie, zo dňa 9.12.2020, predkladám.

Čo sa týka objektívnej premlčacej doby, navrhujem aplikovať 10 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko žalovaná sa bezdôvodne obohatila prijatím súm, o ktorých vedela v čase ich prijatia, že jej nepatria.

Dodávateľ pozná (musí poznať) ZoSÚ a preto, ak uzatvorí so spotrebiteľom formulárovú spotrebiteľskú úverovú zmluvu, v ktorej neuvedie predpísané obligatórne náležitosti úverovej zmluvy, dôsledkom čoho je úver bezúročný a bezpoplatkový a napriek tomu prijme od spotrebiteľa splátky nad istinu úveru a spotrebiteľovi ich nevráti, tak sa na úkor spotrebiteľa obohacuje bezdôvodne.

2. Žalovaný sa k žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vyjadril nasledujúco: má za to, že zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Internetová kalkulačka nie je spoľahlivým nástrojom na výpočet presnej RPMN. Vznáša námietku premlčania uplynutím subjektívnej a objektívnej premlčacej doby bezdôvodného obohatenia.

3. Z listín predložených žalobcom súd zistil, že dňa 12.10.2010 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere - dostupná pôžička. Z výpisu z účtu vyplýva, že žalobca poslednú splátku vykonal dňa 23.07.2015 a celkovo zaplatil sumu 2052,30 € (úver bol poskytnutý vo výške 1500 €). Suma 1500 € bola zaplatená dňa 06.08.2013.

4. Rozsudkom č.k. 9Csp/17/2021 - 134 zo dňa 15.04.2021 OS Prešov žalobu v časti týkajúcej sa bezdôvodného obohatenia pre premlčanie zamietol. KS v Prešove rozsudkom č.k. 19CoCsp/24/2021 zo dňa 16.12.2021 zrušil, nestotožňujúc sa s premlčaním uplatneného nároku.

5. OS Prešov vec opätovne prejednal a dospel k nasledujúcim záverom:

Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 12.10.2010

§ 2 písm.d) - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

§ 9 ods.2 - Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbq>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

§ 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z.

Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

(a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtembrgaydmmjr>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?>

documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>, r) <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>> a y) <<https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>> a § 10 ods. 1 <[https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?](https://www.beck-online.sk/bo/chapterview-document.seam?documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr)

documentId=pj5f6mrqgeyf6mjshewtmbrgaydmmjr>,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

5.1. Súd uviedol ustanovenia týkajúce sa iba tých náležitosti zmluvy, nedostatok ktorých vytyka žalobkyňa.

6. Pokiaľ ide o § 9 ods.2 písm.a), zmluva už vo svojom názve uvádza, že ide o zmluvu o úvere - dostupná pôžička, čo súd považuje za dostatočné aj vzhľadom na nižšie citované rozhodnutia NS SR.

Podľa NS SR sp. zn. 7Cdo/241/2020 - K námietke neuvedenia druhu spotrebiteľského úveru odvolací súd uviedol, že zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 26. januára 2012 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) ani v § 9 ods. 2 písm. a), a ani na inom mieste nedefinoval druhy úverov. Dôvodová správa k citovanému zákonu, ktorá nie je právne záväzná, síce uvádza niektoré druhy úverov, ale tento výpočet v osobitnej časti k § 4 bol len demonštratívny, a to napr. 1. Kontokorentný úver, 2. Klasický bezúčelový spotrebiteľský úver, 3. Spotrebiteľský úver vo forme splátkového predaja (aj odložená platba), 4. Finančný leasing, 5. Kreditné karty, 6. Ostatné typy. Na základe uvedených skutočností bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka bola oprávnená použiť aj iný názov pre svoj bankový produkt, a to aj ČSOB spotrebiteľský úver.

Odvolacím súdom zvolená interpretácia ustanovenia § 9 ods. 2 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. je v okolnostiach posudzovanej veci správna a zodpovedajúca (aj) účelu zákona č. 129/2010 Z.z. (napr. § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona). Nemožno preto dospieť k záveru, že odvolací súd sa pri výklade zákonného predpisu natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Dôvodová správa k citovanému zákonu nad rámec odvolacím súdom uvedeného (bod 20.4.) a v podstatnom pre daný vecno-právny dovolací prieskum dodáva, že „Zákon ... nemá ambíciu vzhľadom na rôznosť spotrebiteľských úverov na trhu definovať druhy spotrebiteľských úverov. Avšak možno veriteľom naznačiť niektoré základné typy, ktoré by mohli uvádzať do predzmluvných formulárov a zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ako základ pre porovnanie, ktoré môže potom spotrebiteľ urobiť“ (autentický výklad zákonodárcu). Dovolací súd považuje za právne významnú v rámci tohto dovolacieho prieskumu tiež skutočnosť, že z obsahu samotnej Zmluvy bezrozporne vyplýva, že v danej veci ide o spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému jednorázovo a bez uvedenia účelu [viď Zmluva, časť I. Úverový limit, účel úveru a čerpanie zmluvy (bod 20)]. Dovolací súd dodáva, že samotný žalovaný považuje „bezúčelovosť“ za právne komfortný spôsob označenia druhu spotrebiteľského úveru (bod 20.3.), ktoré označenie z obsahu Zmluvy, pri rešpektovaní materiálneho prístupu, nepochybne vyplýva.

6.1. Náležitosť podľa § 9 ods.2 písm.f) zmluva obsahuje uvedením konečnej splatnosti. Pri znení tohto ustanovenia eurokonformný výklad v súlade so smernicou (2000/48/ES - Čl. 10 ods.2 písm.c/ - Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza - dĺžku trvania zmluvy o úvere) nie je contra legem vnútroštátnemu právu (umožňuje výklad nesprávne prebratého ustanovenia bez formalistického lipnutia na jeho slovnom vyjadrení), keďže podstatou je informácia pre veriteľa o dĺžke trvania zmluvy. Priemernému spotrebiteľovi musí byť zrejmé, že táto dĺžka je od uzavretia zmluvy 12.10.2010 do dňa konečnej splatnosti 12.08.2016.

6.2. V prípade ustanovenia § 9 ods.2 písm.j) žalovaný mohol obhájiť ním v zmluve uvedenú výšku RPMN 28,70% a uvedenie celkovej čiastky úveru. V zmluve sa uvádza, že celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Žalovaný však na žalobné tvrdenia nereagoval preukázaním správnosti v zmluve uvedených údajov, čo by súd považoval za logické.

Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. - pre účely tohto zákona sa rozumie

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

Pokiaľ ide o RPMN, súdu sa bez spolupráce žalovaného nepodarilo zistiť ako dospel k údaju 28,70%. Súd po zadaní do kalkulačky pre výpočet RPMN údajov: výška úveru - 1500 €, počet splátok - 70, dátum úveru - 12.10.2010, dátum prvej splátky - 12.11.2010, deň splátky - 12. deň v mesiaci, periodicita splátok - mesačne, výška splátky - 45,62 € dospel k údaju 34,49%, teda k údaju v neprospech spotrebiteľa. Súd vykonal výpočet aj s výškou splátky 42,00 € (suma 3,62 € mohla byť poistným aj keď to v zmluve výslovne uvedené nie je) a dospel k hodnote RPMN - 29,54%, teda znovu v neprospech spotrebiteľa. Rovnako je pravdou, že celková čiastka na zaplatenie spotrebiteľom v zmluve konkrétnym číselným údajom uvedená nie je. Pre jej výpočet potrebná čiastka celkovej výšky nákladov je v zmluve uvedená ako 1344,39 € a to nevedno na základe čoho. Výška sumy prevyšujúcej poskytnutú istinu je podľa zmluvy $70 \times 45,62 \text{ €}$ (výška splátky) = 3193,40 € - 1500 € = 1693,40 €. Aj pri splátke 43 € je výška celkovej čiastky na zaplatenie $70 \times 42 \text{ €}$ = 2940 €, teda výška celkových nákladov spotrebiteľa je 2940 € - 1500 € = 1440 €.

6.3. Žalovaným poskytnutý úver je pre nedostatky vyššie uvedené úverom bezúročným a bez poplatkov.

7. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, príhľadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietať.

§ 451 ods.1 - Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

§ 451 ods.2 - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods.1 - Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

8. Okresný súd viazaný právny názorom krajského súdu tak vychádza z toho, že subjektívna premlčacia lehota pri uplatnení nároku neuplynula, keďže o bezdôvodnom obohatení sa žalobkyňa mala dozvedieť od OZ HOOS dňa 09.12.2020 a žaloba bola na súde podaná dňa 03.02.2021.

Podľa C.s.p.

Čl. 2 ods.2 - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Čl. 3 ods.1 - Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

Čl. 4 ods.1 - Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

ods.2 - Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Čl. 6 ods.1 - Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

ods.2 - Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

8.1. Vychádzajúc zo základnej tézy teórie dokazovania, že strana sporu preukazuje skutočnosť ňou tvrdené a prinášajúce jej prospech, je zrejmé, že úmysel bezdôvodne sa obohatiť žalovaným dodávateľom by mal dokazovať žalobca.

Dokazovanie vnútorného sveta osoby uzatvárajúcej zmluvu je však možné len prostredníctvom skutočností manifestovaných navonok. Navyiac, ak zmluvu uzatvára právnická osoba adhéznym spôsobom nie je možné spotrebiteľom určiť, u ktorej fyzickej osoby v jej štruktúre sa takýto úmysel preukazovať má - či u pracovníka pobočky banky, ktorý zmluvu fyzicky podpisuje, alebo u jeho nadriadeného, alebo u osôb, ktoré (pravdepodobne na ústredí banky) formulár zmluvy jednotne predpripravili a pod.

8.2. Vo všeobecnosti možno povedať, že zavinenie je vnútorný psychický vzťah konajúcemu k podstatným zložkám jeho konania. Zavinenie je teda vybudované po a) na zložke vedomostnej, ktorá zahŕňa vnímanie konajúceho tj. odraz predmetov, javov a procesov jeho zmyslových orgánov ako i predstavu predmetov a javov, ktoré konajúci vnímal skôr alebo, ku ktorým dospel svojim úsudkom na základe znalosti a skúsenosti a b) na zložke vôľovej zahŕňajúcej predovšetkým chcenie alebo uzrozenie tj. v podstate rozhodnutie konať určitým spôsobom zo znalosti podstaty veci.

8.3. Podľa trestného práva (a jeho teórie analogicky využívanéj aj v občianskom práve) o priamy úmysel ide, ak dodávateľ chcel, vediac, že porušuje zákon získať bezdôvodné obohatenie.

U nepriameho úmyslu konajúci vedel, že svojim konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom a pre prípad, že to spôsobí bol s tým uzrozený. Uzrozenie konajúceho u nepriameho úmyslu vyjadruje aktívny vôľový vzťah konajúceho k spôsobeniu následku relevantného pre posudzovanú vec, čím je mienená vôľa, ktorá sa prejavila navonok, čiže chovaním konajúceho. Spôsobenie takéhoto následku však nie je priamym cieľom konajúceho, ale nevyhnutným prostriedkom jeho dosiahnutia (priamo ho nechcel, pretože konajúci sleduje svojim zámerom cieľ iný, ktorý môže byť z hľadiska práva cieľom aj nezávadným; pri tom je však konajúci vždy uzrozený s tým, že realizácia tohto cieľa predpokladá spôsobenie následku významného z hľadiska práva, avšak tento následok je nechcený a je iba vedľajším následkom správania konajúceho, s ktorým je však uzrozený.). Na takéto uzrozenie sa potom usudzuje z toho, že konajúci nepočítal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla zabrániť následku, ktorý si konateľ predstavoval ako možný a to bez ohľadu na to, či by išlo o jeho vlastný zásah alebo o zásah niekoho iného.

Pokiaľ ide o vedomú nedbanlivosť konajúci vedel, že môže spôsobom v zákone uvedeným porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov spoliehal, že takýto následok nespôsobí. Z toho vyplýva, že vedomá nedbanlivosť je budovaná na vedomí možnosti vzniku následku, čo je schopnosť konajúceho rozpoznať a zhodnotiť okolnosti, ktoré vytvárajú možné nebezpečenstvo pre záujem chránený zákonom. Nedostatočné zhodnotenie nebezpečnosti konajúceho nespočíva v neznalosti tohto stavu ale len v tom, že konajúci nedocenil možné následky svojho konania. Podstatné teda je, že vedomá nedbanlivosť sa zhoduje s nepriamym úmyslom v intelektuálnej zložke, ale oproti nepriamemu úmyslu tu chýba vôľová zložka vyjadrená uzrozením. Pri vedomej nedbanlivosti páchatel vie, že môže spôsobiť následok odporujúci zákonu, avšak nechce ho spôsobiť ani s tým nie je uzrozený naopak spolieha, že ho nespôsobí.

Pri posudzovaní rozhraničenia vedomej nedbanlivosti od nepriameho úmyslu je treba hodnotiť, či dôvody, pre ktoré konajúci spoliehal, že následok nespôsobí majú charakter dostatočného dôvodu, za ktoré je možné považovať iba také dôvody, ktoré síce v posudzovanom prípade neboli spôsobilé zabrániť relevantnému následku z hľadiska práva, ale v inej situácii a za iných podmienok, by k tomu mohli byť reálne spôsobilé. Nejde však o spoliehanie na náhodu. Tam, kde konajúci spolieha iba na šťastnú náhodu nejedná z vedomej nedbanlivosti, ale ide o nepriamy úmysel.

8.4. Pri rozhodovaní v prejednávanej veci, či u žalovaného ide o úmysel alebo nedbanlivosť vychádzal súd z toho akú sumu informácií mu poskytol žalovaný o spôsobe uvádzania údajov v zmluve. Žalovaný žalobkyňou namietané údaje žiadnym spôsobom nezrejmil. Žalovaný mal možnosť údaje ním uvedené obhájiť, prípadne preukázať, že niektoré nedostatky sú spôsobené výkladovými problémami objektívne nejasného právneho predpisu, čo by mohlo záver o jeho úmysle vylúčiť. Žalovaný to však neurobil.

9. Dôvody prečo súd žiadal, aby sa žalovaný vyvinil z úmyslu vyplývajú z ďalej citovanej judikatúry:

9.1 Ústavný súd SR vo veci sp. zn. II. ÚS 716/2016 <<http://merit.slv.cz/II.US716/2016>> vo vzťahu k dokazovaniu v medicínskych sporoch (teda tiež sporoch so slabšou stranou - pacientom) uviedol:

Sumarizujúc uvedené možno konštatovať, že požiadavka jednoznačného preukázania príčinnej súvislosti bez možnosti pripustenia určitej rozumnej miery neistoty osobitne v sporoch, ktoré majú svoj pôvod vo vzťahoch lekár (zdravotnícke zariadenie) a pacient (klient), je v štandardnom type dôkazného sylogizmu neprimeraná, pretože narúša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami

tým, že nereflektuje objektivne limity súvisiace s následným poznávaním minulých javov, zvlášť príčinnej súvislosti, a proporcionálne nevyvažuje vzájomné asymetrické postavenie týchto subjektov, v ktorom má z už uvedených dôvodov „navrch“ zdravotnícke zariadenie, keďže na žalobcu (poškodeného) ako slabšiu stranu v ich vzájomnom vzťahu kladie neúmerné nároky, čím mu v súdnom konaní fakticky znemožňuje dosiahnutie ich uspokojenia, v dôsledku čoho porušuje aj jeden z aspektov práva na spravodlivé súdne konanie, ktorým je rovnosť jeho strán.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane konštatuje, že zásada rovnosti účastníkov konania je súčasťou práva na spravodlivé konanie. Pod pojmom rovnosti účastníkov konania je potrebné rozumieť rovnosť ich príležitostí. To znamená, že každej procesnej strane by mala byť daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej protistrana. Podľa ESĽP sa rovnosťou zbraní rozumie požiadavka, aby každá zo strán konania mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju z pohľadu konania ako celku vzhľadom na protistranu podstatným spôsobom neznevýhodňujú. Cieľom zásady rovnosti zbraní je dosiahnutie spravodlivej rovnováhy medzi stranami sporu.

Pod takto definovanú rovnosť strán spadá nielen realizácia ich oprávnení, ale aj otázky dôkazného bremena. V ústavnoprávnej rovine potom platí, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie je aj zásada rovnosti zbraní, čo v civilnom súdnom konaní zahŕňa tiež rovnosť dôkazných bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmú byť neprimerané, pretože v opačnom prípade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Obdobne aj ESĽP v rozsudku č. 34976/05 vydanom vo veci Metalco Bt. proti Maďarsku z 1. 2. 2011 dospel k záveru, že uloženie nesplniteľného dôkazného bremena na jednu stranu civilného sporu je porušením zásady rovnosti zbraní. Právo na rovnosť účastníkov konania teda vyžaduje, aby dôkazné bremeno kladené na jedného účastníka konania nebolo neprimerané, čo vychádza zo všeobecnej požiadavky na dosiahnutie spravodlivej rovnováhy medzi stranami sporu.

Z uvedeného možno urobiť záver, podľa ktorého ak je miera procesnoprávneho poznania vyžadovaná na preukázanie príčinnej súvislosti medzi právne relevantnými javmi zo strany žalobcu ako slabšej strany sporu zjavne neprimerane vysoká a nezohľadňujúca faktickú nerovnosť strán sporu, tak v dôsledku toho je aj dôkazné bremeno kladené na túto stranu zjavne neprimerané, čo potom vylučuje aj akúkoľvek zmysluplnú úvahu o možnosti jeho „unesenia“, čím dochádza k porušeniu práva na rovnosť strán ako jedného z komponentov práva na spravodlivé súdne konanie. Nič nebráni tomu, aby slabšie postavenie sťažovateľov bolo v okolnostiach danej veci kompenzované modifikáciou základnej konštrukcie bremena tvrdenia alebo dôkazného bremena, a to napríklad jeho sekundárnym prenesením na žalovaného, teda odklonom od štandardného konceptu preukazovania príčinnej súvislosti, ak si takýto prístup bude vyžadovať spravodlivé posúdenie okolností danej veci.

9.2. Obdobné závery plynú aj z rozhodnutia Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 14/17:

Ve svém usnesení sp. zn. II. ÚS 3312/16 Ústavní soud připomenul rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. června 2016 sp. zn. 30 Cdo 1144/2014, z něhož plyne, že obecné pravidlo o rozložení důkazního břemene lze v odůvodněných případech modifikovat, neboť striktní dodržování standardního rozložení důkazního břemene by v ojedinělých situacích vedlo k neudržitelnému zatížení strany, která je nese, protože ta objektivně nemá a nemůže mít k dispozici informace o skutečnostech důležitých pro rozhodnutí ve sporu. K tomuto Nejvyšší soud dodal, že nemodifikování pravidla o rozložení důkazního břemene by v konečném důsledku mohlo být v rozporu se zásadou, že nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Uvedené závěry dovolacího soudu Ústavní soud označil za ústavně souladné.

Jak Ústavní soud vysvětlil výše, pravidla rozložení důkazního břemene předně vycházejí ze zákonné úpravy. Právní teorie však připouští, že pravidla pro dělení důkazního břemene mohou být i výsledkem soudcovského dotváření práva, které je však omezeno právě tím, že tato pravidla mají zásadně charakter právních norem, k jejichž tvorbě je zásadně povolán zákonodárce, nikoliv soudce. Možnosti soudcovského dotváření pravidel pro dělení důkazního břemene jsou tak omezeny na typově dané okruhy případů, u nichž panuje naléhavá nutnost odchýlení se od obecných pravidel dělení důkazního břemene. "Typová nutnost může být představována situací, kdy prosazení určitého hmotněprávního nároku s ohledem na typicky se v těchto případech vyskytující důkazní nouzi zpravidla selhává." (viz LAVICKÝ, Petr. Důkazní břemeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, s. 226.). Jinými slovy, v takových případech se důkazní břemeno obrací a oproti standardním situacím leží na té procesní straně, která jím standardně zatížena není.

10. Ak pre premlčanie bezdôvodného obohatenia dodávateľa vyplývajúceho z nedostatkov ním vytvorenej zmluvy o úvere vedúcich k jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti je podstatná forma zavineného konania dodávateľa (úmyselné alebo nedbanlivostné), je v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu požadovať preukázanie vyššej formy zavinenia (úmyslu) od spotrebiteľa, keďže splnenie tejto povinnosti

je v zásade nemožné. Je to len a len dodávateľ, ktorý môže uviesť, akým spôsobom nejasné, resp. žalobou napádané údaje do zmluvy zakomponoval.

Súd teda uzatvára, že v súlade s vyššie citovanými článkami C.s.p. ako aj judikatúrou ÚS SR, ÚS ČR a NS ČR dospieva k záveru, že pre obdobný typ sporov ako je prejednávaná vec je nemožné dospieť k spravodlivému rozhodnutiu bez modifikácie dôkazného bremena tak, že poctivosť svojho konania musí obhájiť dodávateľ sám, inak je nutné vychádzať zo záveru o aplikácii 10 - ročnej objektívnej premičacej doby založenej na minimálne nepriamom úmysle.

Týmto rozhodnutím sa súd neodkláňa od rozhodnutí NS SR citovaných v zrušenom rozsudku, keďže úmysel nie je daný samotným postavením dodávateľa - podnikateľa bez ďalšieho, a pre dosiahnutie vyššie uvedeného záveru nepristupuje súd ani k dezinterpretácii žalobkyňou citovaných rozhodnutí SdEÚ, ako to robí jej právny zástupca v jeho podaniach.

10.1. Aj súdna prax v medziobdobí dospela k záverom v prospech spotrebiteľa, keď NS SR v rozhodnutí O sp. zn. 5Cdo/29/2021 uviedol: Dovolací súd dopĺňa, že aj v prejednávanom spore je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobkyňa sama musela byť vedomá, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedla na účet žalovaného určitú čiastku resp. čiastky. Týmto momentom je aj podľa dovolacieho súdu porada, ktorú absolvovala žalobkyňa ako priemerná spotrebiteľka - fyzická osoba s jej právnou zástupkyňou, kedy sa dozvedela o rozpore niektorých jednotlivých konkrétnych dojednaní zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou (túto vedomosť je potrebné odlišovať od znalosti právnej kvalifikácie plnenia poskytnutého žalobkyňou nad rámec základnej sumy úveru ako bezdôvodného obohatenia).

O sp. zn. 7Cdo/268/2021 uviedol: Vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ c - 485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premičacej lehoty je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premičaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Aplikácii uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 bráni princíp prednosti rozsudku Súdneho dvora EÚ C - 485/19.

10.2. Vzhľadom na to, že úver je bez úrokov a bez poplatkov (žalobca nepreukázal ani aké poplatky tvorili zaplatenú sumu, napr. poisťné, preto na to súd nemohol brať ohľad) a nad poskytnutú istinu 1500 € bola zaplatená suma 552,30 €, predstavuje táto suma bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré je povinný vydať.

11. Podľa § 517 ods.1 OZ - Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 OZ - Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 NV SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy - Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

11.1. Žalobca požadoval úroky z omeškania od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému.

11.2. Splatnosť bezdôvodného obohatenia zákonom stanovená nie je a preto sa vychádza z § 563 OZ - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V prejednávanej veci bola žaloba ako výzva na plnenie doručená žalovanému dňa 23.02.2021, plniť mal dňa 24.02.2021 a ak tak neurobil dňom 25.02.2021 sa dostal do omeškania a od tohto dňa patria žalobcom úroky z omeškania vo výške 5,00% ročne a nie požadovaných 9,00% ročne.

12. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12.1. Žalobkyňa v konaní plne úspešná má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.